

MAKROEKONOMISKA FRAMTIDSBEDÖMNINGAR FÖR EUROOMRÅDET AV EUROSISTEMETS EXPERTER

Eurosistemets experter har gjort framtidsbedömningar för den makroekonomiska utvecklingen i euroområdet baserat på de uppgifter som fanns tillgängliga per den 21 november 2005.¹ Den genomsnittliga reala BNP-tillväxten mätt på årsbasis beräknas vara mellan 1,2 % och 1,6 % 2005. Den väntas ligga mellan 1,4 % och 2,4 % både 2006 och 2007. Den genomsnittliga ökningen i det totala harmoniserade konsumentprisindexet (HIKP) uppskattas till mellan 2,1 % och 2,3 % 2005. Den beräknas ligga mellan 1,6 % och 2,6 % 2006 samt mellan 1,4 % och 2,6 % 2007.

Ruta 1

TEKNISKA ANTAGANDEN

Bedömningarna av Eurosistemets experter grundar sig på en rad antaganden om räntor, växelkurser, oljepriser och finanspolitik.

Det tekniska antagandet görs att korta marknadsräntor och bilaterala växelkurser kommer att vara oförändrade under bedömningsperioden på de nivåer som rådde under första hälften av november. De korta räntorna mäts med tremånaders Euribor och väntas vara oförändrade på 2,28 %. Det tekniska antagandet om oförändrade växelkurser innebär en EUR/USD-växelkurs på 1,19 och en effektiv växelkurs för euron som är 2 % lägre än genomsnittet för 2004.

De tekniska antagandena om långa räntor samt oljepriser och icke-energirelaterade råvarupriser baseras på marknadsförväntningarna under första halvan av november. Marknadens förväntningar om räntan på nominella tioåriga statsobligationer från euroområdet tyder på en något stigande trend från ett genomsnitt på 3,5 % 2005 till ett genomsnitt på 3,7 % 2007. De årliga genomsnittliga prisökningarna på icke-energirelaterade råvaror, räknat i USDollar, beräknas vara 5,8 % 2005, 3,8 % 2006 och 5,2 % 2007. Baserat på terminsmarknaderna antas det årliga genomsnittet för oljepriserna vara 60,0 USD per fat 2006 och 59,5 USD per fat 2007.

Antagandena om finanspolitiken grundar sig på nationella budgetplaner i de enskilda euroländerna. De innefattar alla politiska åtgärder som redan har godkänts av parlamenten eller som specificerats i detalj och som sannolikt kommer att gå igenom lagberedningsprocessen. Stoppdatum för uppdatering av budgetantagandena var den 21 november 2005. Detta innebär att åtgärder som nyligen antagits i Tyskland har tagits med i dessa bedömningar.

OMVÄRLDEN

Utsikterna för euroområdets omvärld väntas förbli gynnsamma under bedömningsperioden. Den reala BNP-tillväxten i USA väntas fortsätta att vara robust, om än något lägre än 2004. Real BNP-tillväxt i Asien utom Japan väntas ligga kvar en bra bit över det globala genomsnittet, men något lägre än under de senaste åren. Tillväxten i de flesta övriga stora ekonomierna väntas vara fortsatt dynamisk. Dessutom väntas de länder som anslöt sig till EU den 1 maj 2004 fortsätta att växa i snabb takt.

Sammanlagd årlig real BNP-tillväxt i världen utanför euroområdet beräknas i genomsnitt bli omkring 4,9 % 2005, medan den i genomsnitt väntas ligga på ungefär 4,8 % 2006 och 4,5 % 2007. Tillväxten i

¹ Eurosistemets bedömningar görs gemensamt av experter från ECB och de nationella centralbankerna i euroområdet. Sådana bedömningar görs två gånger om året och utgör underlag för ECB-rådets bedömning av den ekonomiska utvecklingen och hoten mot prisstabiliteten. Mer information om de förfaranden och den teknik som använts finns i "A Guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", ECB, juni 2001. För att uttrycka den osäkerhet som omger bedömningarna används intervall vid presentationen av resultaten för varje variabel. Intervallen beräknas utifrån skillnaden mellan faktiska utfall och tidigare bedömningar som gjorts under ett antal år. Bredden på intervallen är två gånger genomsnittet av det absoluta värdet på dessa skillnader.

euroområdets externa exportmarknader beräknas bli runt 7,2 % 2005 och väntas vara omkring 7,1 % både 2006 och 2007.

Tabell 1 Makroekonomiska bedömningar

(genomsnittliga årliga procentuella förändringar)¹⁾

	2004	2005	2006	2007
HIKP	2,1	2,1 – 2,3	1,6 – 2,6	1,4 – 2,6
Real BNP	1,8	1,2 – 1,6	1,4 – 2,4	1,4 – 2,4
Privat konsumtion	1,4	1,1 – 1,5	0,9 – 1,9	0,6 – 2,2
Offentlig konsumtion	1,1	0,4 – 1,6	1,1 – 2,1	0,5 – 1,5
Fasta bruttoinvesteringar	1,6	1,4 – 2,4	1,6 – 4,6	1,5 – 4,7
Export (varor och tjänster)	6,1	2,6 – 5,4	4,3 – 7,5	4,1 – 7,3
Import (varor och tjänster)	6,3	3,4 – 6,0	4,2 – 7,6	3,5 – 6,9

1) För varje variabel och bedömningsperiod baseras intervallen på genomsnittet av den absoluta differensen mellan faktiskt utfall och tidigare bedömningar gjorda av centralbankerna i euroområdet. Bedömningar för real BNP och dess komponenter avser kalenderjusterade uppgifter. Bedömningarna för export och import inbegriper handel inom euroområdet.

BEDÖMNINGARNA FÖR REAL BNP-TILLVÄXT

Eurostats snabbstatistik för euroområdet pekar på en real BNP-tillväxt för tredje kvartalet i år, mätt på kvartalsbasis, på 0,6 % efter 0,3 % respektive 0,4 % för första och andra kvartalet. Längre fram beräknas tillväxttakten på kvartalsbasis stabiliseras runt 0,5 %. Som resultat beräknas den genomsnittliga årliga BNP-tillväxten ligga mellan 1,2 % och 1,6 % 2005 medan den väntas ligga mellan 1,4 % och 2,4 % både 2006 och 2007. Till följd av att utländsk efterfrågan antas vara fortsatt stark väntas exportökningen fortsätta att stödja den ekonomiska aktiviteten under perioden, medan den inhemska efterfrågan torde stärkas.

Bland de inhemska utgiftskomponenterna i BNP beräknas den genomsnittliga årliga ökningen i *privat konsumtion* hamna mellan 1,1 % och 1,5 % 2005, delvis beroende på att begränsade löneökningar och höga energipriser har en dämpande effekt på hushållens köpkraft. Konsumtionen väntas öka mellan 0,9 % och 1,9 % 2006 och mellan 0,6 % och 2,2 % 2007. Hushållens disponibla inkomster väntas stödjas av en viss förbättring av sysselsättningen och fortsatt höga kapitalinkomster, men de reala inkomstökningarna förblir måttliga. Sparkvoten väntas vara i stort sett stabil över bedömningsperioden.

Den genomsnittliga årliga tillväxten i de *totala fasta investeringarna* väntas vara mellan 1,4 % och 2,4 % 2005, medan den väntas ligga mellan 1,6 % och 4,6 % 2006 och mellan 1,5 % och 4,7 % 2007. *Företagsinvesteringarna* torde dra nytta av stark extern efterfrågan, förmånliga finansieringsvillkor och robusta företagsvinster. Samtidigt väntas *privata bostadsinvesteringar* fortsätta öka i måttlig takt under bedömningsperioden.

Den genomsnittliga årliga förändringstakten för den *totala exporten* som inkluderar handel inom euroområdet beräknas hamna mellan 2,6 % och 5,4 % 2005, mellan 4,3 % och 7,5 % 2006 och mellan 4,1 % och 7,3 % 2007. Exportmarknadsandelarna utanför euroområdet väntas förbli relativt stabila under bedömningsperioden, dels på grund av ökad global konkurrens, dels eftersom priskonkurrenskraften ökat i viss mån. Den genomsnittliga årliga ökningen av *total import* väntas vara något högre än ökningen av exporten 2005 men väntas bli mindre än exportökningen under återstoden av bedömningsperioden. Sammantaget väntas utrikeshandeln ge ett litet positivt nettobidrag till BNP-tillväxten.

Ökningen i *total sysselsättning* väntas tillta något över perioden, i linje med att utvecklingen förbättras jämfört med den senaste tiden. Samtidigt väntas arbetskraftsutbudet öka i och med förbättrade utsikter för sysselsättning och strukturreformer på arbetsmarknaden i flera länder i euroområdet. Arbetslösheten beräknas gå ned ytterligare under bedömningsperioden.

PRIS- OCH KOSTNADSUTSIKTER

Den genomsnittliga ökningen av totala HIKP beräknas vara mellan 2,1 % och 2,3 % 2005 och väntas bli mellan 1,6 % och 2,6 % 2006 och mellan 1,4 % och 2,6 % 2007. Prisbedömningarna är betingade av ett antal antaganden. För det första har oljepriserna lämnat ett betydande positivt bidrag från energikomponenten till HIKP-inflationen under de senaste åren och de antas vara i stort sett stabila under bedömningsperioden. För det andra antas ökningen i nominell ersättning per anställd förbli måttlig under bedömningsperioden. Bedömningarna för priser innehåller alltså förväntningar om begränsade andrahandseffekter från oljeprishöjningar på lönerna. De innehåller också en bedömning om att produktiviteten kommer att öka något, vilket bidrar till att hålla enhetsarbetskostnadsökningen relativt stabil över perioden. För det tredje inkluderar bedömningarna bara de ändringar av indirekta skatter som kunde fastställas med tillräcklig säkerhet före den 21 november 2005.² Slutligen baseras de på förväntningar om att pristrycket från import, exklusive råvaror, förblir lågt.

JÄMFÖRELSE MED ECB:S FRAMTIDSBEDÖMNINGAR FRÅN SEPTEMBER 2005

Tabell 2 Jämförelse med framtidsbedömningarna från september 2005

(genomsnittlig årlig ändring i procent)

	2004	2005	2006
Real BNP – september 2005	1,8	1,0 – 1,6	1,3 – 2,3
Real BNP – december 2005	1,8	1,2 – 1,6	1,4 – 2,4
HIKP – september 2005	2,1	2,1 – 2,3	1,4 – 2,4
HIKP – december 2005	2,1	2,1 – 2,3	1,6 – 2,6

I de nya framtidsbedömningarna ligger real BNP-tillväxt 2005 inom den övre delen av intervallet för bedömningarna från september 2005. För 2006 har intervallet justerats upp något. Vad gäller HIKP-inflationen är det nuvarande intervallet för 2005 oförändrat från det från bedömningarna från september 2005. För 2006 har intervallet justerats upp. Denna revidering beror huvudsakligen på att den snedvridande statistiska effekten av den nederländska sjukvårdsreformen 2006, vilken beräknades bidra med -0,2 procentenheter till bedömningarna från september 2005, inte längre tas med i bedömningarna för december.

Ruta 2

PROGNOSE AV ANDRA INSTITUTIONER

Ett antal prognoser för euroområdet offentliggörs av både internationella organisationer och den privata sektorn. Dessa prognoser är dock inte helt jämförbara med varandra eller med de makroekonomiska framtidsbedömningarna av Eurosystemets experter, eftersom de slutfördes vid olika tidpunkter och således är delvis inaktuella. Dessutom använder experterna olika (delvis ospecificerade) metoder för att beräkna antaganden om skattepolitiska, finansiella och externa variabler, inklusive oljepriserna.

I tillgängliga prognoser från andra institutioner ligger den årliga BNP-tillväxten för euroområdet på mellan 1,2 % och 1,4 % 2005, mellan 1,7 % och 2,1 % 2006 och mellan 2,0 % och 2,2 % 2007. Samtidigt förväntas en genomsnittlig årlig HIKP-inflation på mellan 2,1 % och 2,3 % 2005, mellan 1,8 % och 2,2 % 2006 och mellan 1,6 % och 1,9 % 2007. Alla dessa värden ligger inom intervallen i Eurosystemets framtidsbedömningar.

² Vad gäller Tyskland har hänsyn tagits till en momshöjning på 3 procentenheter 2007.

Tabell Jämförelse mellan prognoser för den reala BNP-tillväxten och HIKP-inflationen i euroområdet

(genomsnittlig årlig ändring i procent)

	Datum för offentliggörande	BNP-tillväxt			HIKP-inflation		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007
Europeiska kommissionen	Okt. 2005	1,3	1,9	2,1	2,3	2,2	1,8
IMF	Sept. 2005	1,2	1,8	2,2	2,1	1,8	1,9
OECD	Nov. 2005	1,4	2,1	2,2	2,2	2,1	1,6
Consensus Economics Forecasts	Nov. 2005	1,3	1,7	ej tillgänglig	2,2	1,9	ej tillgänglig
Survey of Professional Forecasters	Okt. 2005	1,3	1,7	2,0	2,2	2,0	1,8

Källor: Europeiska kommissionens ekonomiska höstprognos 2005, IMF World Economic Outlook september 2005, OECD Economic Outlook nr 78, Consensus Economics Forecasts och ECB:s "Survey of Professional Forecasters". Både framtidsbedömningarna av Eurosystemets experter och prognoserna från OECD avser tillväxtsiffror på årsbasis som är kalenderjusterade, medan Europeiska kommissionen och IMF rapporterar tillväxtsiffror på årsbasis som inte är kalenderjusterade. I andra prognoser anges inte om uppgifterna är kalenderjusterade eller ej. För 2004 var den icke kalenderjusterade genomsnittliga BNP-tillväxttakten i euroområdet, mätt på årsbasis, runt ¼ procentenhet högre än den kalenderjusterade tillväxttakten beroende på att det finns fler arbetsdagar det året.

© Europeiska centralbanken, 2005

Adress: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Tyskland

Postadress: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Tyskland

Tfn +49 69 1344 0

Fax: +49 69 1344 6000

Internet: <http://www.ecb.int>

Alla rättigheter förbehålls.

Återgivning för undervisningsändamål och icke-kommersiella syften är tillåten, under förutsättning att källan anges.